

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
N O . 0 1 3 1 5

NOAH UN MARINKE

Hayyim Nahman Bialik

•

*Permanent preservation of this book was made possible
by David & Goldie Blanksteen
in memory of
Aaron Teichberg*

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

שורל-ביבליאטעך

№ 6

ת. ג. ביאליק

נח און מאריבנקע

פֿאַרְלָאָג
קוֹלְטוֹר = לִיגָּעַ
וּאֲרַשְׁדָּן

בנימוקי עט כהן קינגרמן

געדרוקט אין 3500 עזק
ווארשען, 1921.

Nojach i Marynka. Ch. N. Bialika. Wyd. „KJLTUR-LIGE“ Warszawa, 1921.
Druk. I. Hendlera, Warszawa, Długa 26.

בְּחָ אָוֹן מַאֲרִינְקָע.

נָאָך אֵין דַי קִינְדָּעָר-יָאָרֶן, בָּאָלָּד וּוְזַי זַיְנָעָן שְׁכָנִים גַּע-
וּוָאָרֶן, הָאָפָּן מַאֲרִינְקָע—שְׂקוּרִי פִּינְטִישִׁיכָּעַט שְׁיקְסָל אָוֹן חַנְיָנוֹ-
לִיפָּאָט בָּן-יְהִידָּל—נָח, אַיְנָגָל אֵין אִירָעָ יָאָרֶן, גַּעַשְׁלָאָסָן צַוְּיָשָׁן
זַיְנָעָן גַּאֲרָנְטָע גַּוְטְּפִּרְיִינְטִשָּׁאָפָּט.

זַי, מַאֲרִינְקָע, אֵינוֹ דָּאָך דַּעַמְּאָלָט גַּעוּרָעָן אָזְוִי עַלְנָד, אָזְוִי-
אַיְינְזָאָם! צָוָם עַרְשָׁתָן, בָּעַת „דִּיאָדִיא“ סְעַרְאָפִים הָאָט נָאָך גַּע-
וּוֹיְנָט אֵין יְעַנְעַר גַּעַגְּנָט, אֵינוֹ נָאָך נִישְׁתָּגְּוָעָן אָזְוִי אָוּמְעָטִיקָן:
דַי מַומָּע פְּלַעַגְּט וַיְ אַפְּטַמְּאָל שְׁיקְזָן צַו אִים אַ טַּעַמְּלָן, צַי אַ פְּלַעַגְּט
לִיְיָעָן אָוֹן דַעְרְבִּי פְּלַעַגְּט וַיְ שְׁפִילָן זַיְנָעָן זַיְמָד מִיטָּסְעָלָן-
פִּימָט שִׁיגְעָצָל, דַעַם קְלִיְינָעָם מַאֲקָרְקָעָן. דַעַר דִּיאָדִיא אַלְיָין
הָאָט אִיר אַרְיךָ גַּעַווֹיזָן אָפָט אַ גַּוְטוּעָמִינָע: אֵין חָגָאָות פְּלַעַגְּט
עַר אִיר פָּוָן מַאֲרָק אַ בִּיגָּל בְּרַעְנָגָעָן, אָוֹן אָזְדִּיְיָה מַומָּע הָאָט
זַי שְׁוִין צְוְפִילָן גַּעַשְׁלָאָגָן — פְּלַעַגְּט עַר קוּמָעָן אָוֹן אַרוּסִיסְרִיסְטָן
זַי פָּוָן אִירָעָ העַנְטָן. נָאָך זַיְנָט דַעַר דִּיאָדִיא הָאָט זַיְדִּיבְּעָרָט-
גַּעַצְוִיגָן אָוֹן גַּעַלְאָזָן דַי דִּירָה מִיטָן הוֹיָף פּוֹסְטָעָוָעָן — הָאָט
זַי אַוִּיפָּ אִיר אַ שְׁוֹאַרְצָעָ כְּמַדְרָע אַגְּגָרְדָּקָט. נִיטָא שְׁוִין מַעַר
קִיְיָן „דִּיאָדִיא“, נִיטָא מַאֲקָרְקָע, נִשְׁטָא גַּאֲרָנִיט. גַּעַבְלִיבָן אֵינוֹ נָאָך
אַ פְּאַרְצָאַרְנָטָע „מוֹמָע“, וּוֹאָס צִיקְעָט זַי תְּמִיד, אָוֹן סְטוּסָקָעָס,
מִיטָהוֹנָגָעָן, מִיטָהוֹנָגָעָן, מִיטָהוֹנָגָעָן, מִיטָהוֹנָגָעָן, מִיטָהוֹנָגָעָן,

פריליניגס-צ'יט, וווען עס קאכט די ארבעט אויפֿן באשטיין
 אוון אויפֿן גארטן, פֿלעגט די מומע גאנץ פרֵי, באָך ווי די
 זונַ גײַט אוּוַיַּת, אַוּוּקְלִוִּיפֿן אַיַּן באַשְׁטָן צו אַרְעַ אַרְבָּעַטָּאָ-
 רִינְס אֹוַן קוּמָעַן צְוִירִיק שְׂטָאָק-נָאָכָט, וווען דער הִימָּל אַיַּן
 שְׂרוּן גַּעוּוּן אַרְיסְגַּעַשְׁטֶעֶרֶטֶן. אַוּוּקְגִּיעַנְדִּיק, פֿלְעַגְט זַי אוּוַיַּת
 מַאֲרִינְקָעַן דֻּעַם גַּאנְצָן הוּאַפְּרֵלְאָזָן, אוֹן, אָגָּב, פֿאַרְזָאָגָן
 אַיר הַיּוּזְרִיךְ מִיטָּן האָרְבָּן ווּאָרט, "זַי זַאַל זַיְךְ נִיט דַעְרוּוּעַגְן
 אַפְּטְרַעַטְן פֿוֹן הוּאַפְּרֵלְקִין מִזְוְגָּות נִישְׁטָן". מַאֲרִינְקָעַן הָאָט
 גַּעַפְּאַלְגַּט אֹוַן פֿוֹן הוּאַפְּרֵלְקִין עַרְגַּעַץ קִין שְׂרִיטָן נִיט גַּעַמְאָכָט.
 גַּאנְצָע טָאגְ פֿלְעַגְט זַי זַיְצָן פֿאַרְשְׁפָּאָרְט צְוִוְישָׁן די פֿיד ווּעַנט
 אוֹן הִיטָּן דֻּעַם הוּאַפְּרֵלְקִין. נָאָך גּוֹט, ווֹאָס דָאָט קְלִינְיָעַ הִינְטָל,
 שְׂקוּרִיפֿין, הָאָט זַיְךְ גַּרְאַד דַעְמָאָלְט צו אַיר צְוַגְּעַשְׁאָרְט אֹוַן
 זַי הַאֲרִצִּיךְ לִיבְ גַּעֲרָאָגְן — אֹזְ נִיט, ווֹאָלְט זַיְךְ נִודְנוּקִיְּט
 נִיט אַרְיסְגַּעַשְׁהָאָלְטָן.

אַיַּן טִיעָרָן אָוְצָרְ הָאָט זַי גַּעַחַט בֵּי זַיְךְ פֿאַרְבָּאָרְגָּן —
 אַ שְׁנוּרְלַיְךְ פֿאַרְטִּיקְנְטָעַ, פֿאַדְהַאֲרְטְּעוּוּעַטָּע בִּיגְעַלְעָן, ווֹאָס דַעַר
 פֿעַטְעַרְ הָאָט אַיר, פֿאָרְ זַיְין אַיְבְּרָפְפָאָרְן, אַמְתָּהָ גַּעַלְאָזָן. ווֹאָס-
 לְאָנְגָּה הָאָט זַי נִיט פֿאַרְגְּוּנָעָן זַיְךְ אַוִּיפְצְּוּעָן זַיְךְ אֹוַן אַלְעַ מְאָלָּ,
 בְּלִיְבְּנְדִּיק אַלְיַיְין, פֿלְעַגְט זַי זַיְךְ אַרְוִיסְבְּאַקְוּמָעַן אֹוַן דַעְרְמִיט
 שְׁפִּילְן זַיְךְ. אַיְטְלָעָכְן טָאגְ פֿלְעַגְן זַיְךְ בֵּי אַיר אַוִּיסְקְוּמָעַן
 שְׁפָאָגְלַ-גַּיְיַ אֹוַן אַלְעַ מְאָלָּ מִיט אַנְיִיעָרָ מְעַלָּה: סְאָרָא גַּעַלְגָּ-
 קָעַ, קִילְעַכְיָלָעַ, ווי די רִינְגְּעַלְעָן, בְּרָאָסְקָעָן זַיְךְ, ווי די
 שְׁטִינְדְּעַלְעָר... זַיְךְ זַיְינְעָן אַפְּיַלְוְ פֿיצְיָנְקָעָ, אַבְעָרְ סְאָרָא גַּרְאָ-
 בִּינְקָעָ, זַע נָאָר, סְאָרָא גַּרְאָפְּינְקָעָ... קְוִים ווֹאָס מַעַ זַעַט אֹן
 די לַעֲכַעַלְעָר. צָעַן מְאָלָּ אַטָּאגְ פֿלְעַגְט זַי זַיְךְ צִיְּלָן אוּוַיַּת די
 פֿינְגָּר — אֹוַן אַמְּדָנָע זַאַךְ: תְּמִיד קְוּמָט אָוִיס נִינְיָן, נִשְׁטָן
 מַעַר אֹוַן נִשְׁטָן ווּיְנִיקָּר. אַיְזָן זַי אַבְעָר אַיְינְמָאָל שְׁטָאָרָק
 הַוּגְנָאָרִיךְ גַּעוּוּן — הָאָט זַי דֻּעַם יְצָרְ-הָרָע נִיט גַּעַקְאָנְט בֵּי.

שטיין און אלע בייגעלעך אויפגעגעסן. פון דעםאלט=אן אייז געלליבן בי איזן שקוריפינען, און נאך — בייט געדעכע-ניש פון דעם גוטן פערטער.

עלנד און פארומערט פֿלְעָגֶט זי זיצןGANZUA טאג אויף דער פריזבע צוישן שטוב און דער שערטונג בעימער, און בי אירע פיס איז געלען אויסגעטויגן שקוריפין, דאס איין-און איינציקע באשעפּעניש, וואס האט איר הארץ פֿאַרְשְׁטָאנָען און געווען צו איר צווגבוונדן מיט לִיְבָּ אָוֹן לְעֵבָן. לִיגָּט זיך דאס היינט נעבן מאַרְינְקָעָן, קוקט איד אין מיל אַרְיִין, קוּקָן זיך בידע איינס דאס אַנדְעָרָע אַין די אויגן. פֿוֹנְדְּעָרְוּוֹיטָנס, פון דאָרט, הוו די גַּעֲרְטְּנָעָר מיט די קאַשְׁטָאנָעָס זיינען, קוּמָעָן אַהֲרָר זיך צו טראָגן אַפְּגָעְדִּיסָּעָן טענָעָר פון לִידָעָר, וואס אַרְבְּעָטָאַרְיִינָס-שיְקָסָס זיינָעָן מיט זאָפְּטִיקָע, קְלָאָרָע פרִילִינְגָס-שטיימָען — און ביידע, מאַרְינְקָע מיט שקוריפינען, שטעלן פֿלוֹן צים אַן די אויעָרָן. דער הוונט הוייבט אַן צִיטְעָרָן-פֿלאָטָעָרָן, און פֿלוֹצִים גיט ער זיך אַכְּפָּאָוִיך און אַשְׁטָעָל אַוִיך די פִּיס, דרייט מיטן עק און שטעלט אַן אַפְּאָר צְעָבְּרָעָנָטָע אַוִיגָן אַוִיך מאַרְינְקָעָן, ווי איינָעָר זאָגָט: "לְאָמִיר גִּין, מאַרְינְקָע, און טאָ-קָע באַלְדָּו!" ... נאָר זי נעטָם אַים אויף אַירָע קְנִי אַרוֹיך אַון דְּדִיקְט אַים צו צוֹם הארץן: "מע טאָר נִישְׁטָט, שקוריפין, מע טאָר נִישְׁטָט. די מומע שלְאָגָט" ...

איינְמָאָל אַין אֹזָא טאָג האט עפָּס אַין שְׂכְנִישׁן הוֹיכָ-זיך גענוּמָעָן רודָעָרָן. "די זשְׂדִּיעָס זיינָעָן שווֹין דָא", האט די מומע אַיר געזָאָגָט.

פון יונָם טאָג אַין דער מומעט פֿאַרְזָאָג, בייט אַוּוֹעָק-גִּין, געווֹאָרָן האַרְבָּעָר אַון אַירָע קְנִיְּפָן — פֿעָפְּעָרְדִּיקָעָר. זי האט אַנגָּעהָוִיבָן הִיטָּן זיך נאָר פֿילְ מַעַר, ווי פרִיעָר: אַלְצְדִּינָק, וואָס מע קָאָן נאָר פֿאַרְבָּאַהָאַלְטָן, צִי פֿאַרְשְׁלִיסָן — האט זי

געזען, ווי וווײיט מעגלאַען, צו באָוָאָרְדָּעָנָן: אוֹיפֿגָעָה אַנגָעָן
שְׁלַׂטְעָר אַרְיָפָן קָעָלָעַן, אַוִּיפָּן בּוֹידָעַן, אוֹיף דָּעַר שָׁאָפָע, גַּעַן
בראָכֶת פָּוֹן עַרְגָּעַן אַ נִּיעָם הָנוֹט אַרְיָפָן הוֹוִית.

„גַּיב אַכְּטוֹנָק מִיט בִּיְדָע אַוִּיגָן — פְּלַׂעַגְט זִי מַאְרִינְקָעַן

פָּוֹן דַּעַמְּאַלְטָאָן צָעַן מַצְּלָ פַּאֲרוֹזָאָגָן — הַעֲרָסְטָט?“

אוֹן מַאְרִינְקָע בּוֹיאָגֶט אַן דָּעַט קָאָפֶן אַן הָעָרָט. נָאָר אַן
דָּעַר זַעַלְבָּעַר מִינְיוֹת, וּוּדִי הַוִּיחָ-פְּאַרְקָטְלָעַן פָּוֹן יַעַנְגָּר זַיְיט
סָאָד גַּיט צְוֹרְיִי מַאְלָ אַ סְקָרִיפָּ אַוְן פַּאֲרָקְלָאָפָט זִיךְ אַונְטָעָר דָּעַר
מוּמָעַס פְּלַׂיְיכָעַן — אַזְוֵי בָּאָלְדָּ שְׁטִיטָיִת זִי שְׁוִין נַעַנְגָּר זַיְיט
כָּעָרְ צְוִים, וּוֹאָס גַּרְעַנְעַצְטָ אַבְּעָר בִּיְזָעָה הוֹוִיפָּן. פָּוֹן זִינְט זַיְיט
יַדְעַן הָאָבָּן זִיךְ אַהֲרָן אַרְיִינְגָּעָצְיוֹגָן, קָאָן זִי אַונְטָעָרָן פְּלוּוּיָּט
אַזְוֵי אַפְּשָׁטִיָּן שְׁעָהָנוֹרְיוֹיִן, אַנְגָּעָשְׁפָּאָרְטָן מִיטָּן קָעָפָל אַוִּיךְ בִּיְיָ
דָּעַה העַנְטָלָעַן אַרְן צְוֹגָעַשְׁמִידָט מִיטָּן דִּי אַוִּיגָן צּוֹם שְׁפָעַלְטָן,
אַזְוֵי צָרְ שְׁטִינְ אַיְזָן אַירְ פִּילְ לִיְבָעָר, אַיְדָעָר זִיצָן אוֹן נַודָּעָן
זִיךְ אוֹיף דָּעַר פְּרִיזְבָּעַן. זִי זַעַט אַפְּרִישָׁן מַעַנְטָשָׁן אַן הָעָרָט
עֲפָעָם מְשׁוֹנוֹה-מְאַדְנָעָן וּוּעָרְטָעָר: „גִּירְ-גִּידָּ“ — קִיְּן אַיְין וּוּאָרְטָ
פְּאַרְשְׁטִיָּט זִי נִיט.

אוֹיף דָּעַר עַרְדָּ פָּוֹן יַעַנְגָּר זִיט פְּלוּיָּט לִיְגָן, צְוָנִיְּפָגָע.
לִיְגָטָע אַרְן אַנְגָּעוֹרָאַלְגָּעָרְטָע, יַאֲרוֹסָן אַרְן גָּלָאָט אַזְוֵי בָּעָרָג
מִיטָּ קָלְעָצָעָר, בָּאַלְקָנוֹס, בְּרָעָטָר, שִׁינְדָּלָעָן, דְּרָעָנְגָּלָעָן, פָּוֹן
זִיְּ אַסְּךְ — אַלְטָעָ אַרְן פַּאֲרָשָׁוֹאָרְצָטָע, אַרְן אַסְּךְ — נִיְּעָ אַרְן
פִּיכְטָלְעָכָעָ, וּוֹאָס גָּלָאָנָצָן נַאָךְ מִיטָּ יַוְנָגָעָר וּוּיְסָקִיָּט, בָּאָגְּלָיָּ
דָּעַט עַרְטָעָרוֹיִין מִיטָּ פָּעַטָּ קָלְעָפִיקָעָ טְרָאָפָנָסָ פָּוֹן רְוִיְעָרָ
שָׁאָרָף-שְׁמַעְקָנְדִּיקָעָר „זְשִׁיוֹוִיכָעָ“. אַיְבָעָרָן הַוִּיחָ פַּאֲרָן פְּוּרָלָעָד
אוֹיף-אַרְן-אָפָ. צְוֹוִישָׁן דִּי יַאֲרוֹסָן דָּרִיָּט זִיךְ אָמָן אַיְן אַ קָּאָפָא.
טָעָ אַ נִּידָּעָרָק בָּאַוּאָקָטָן מַעַנְטָשָׁן מִיטָּ אַ קִּילְעָבִיךְ בִּיכְכְּ
פְּאַרְקָעָט זִיךְ דָּאָרָט אַרְטָן קָרְעָכָט אַרְן בָּאָגִיסָט זִיךְ מִיטָּ שְׁוּוֹיִיכְ
— „דָּאָס אַיְן טָאָקָע דָּעַר זְשִׁידָ“ — בָּאַשְׁלִיסָטָ מַאְרִינְקָע

שריעקעדייק, און קוּקֶט פֿוֹנְדַּעַסְטּוֹרָעָגָן וּוַיִּטְעֵז. בַּיּוֹם יֵיד פֿאָר דַּי פִּיס פֿלְאַגְּנַטְעַט זַיְךְ עַפְעַס אַשׁוֹאָרָצֶה חַנְעוֹדוֹדִיק גַּעֲקָרִיְזִוְּלַט יִינְגָּלָה: עַר קַלְעַטְעַרְטַּט אַלְעַז מָאָל אַוִּיף דַּי יַאֲרוֹסֶן אַרְוִיָּף אָוֹן אַרְאָפֶ, שְׁפְּרִינְגָּט אַיְבָּעָר קַלְעַצְּעָר, אַיְבָּעָר בְּרַעַטְעַר, מַאֲכַט זַיְךְ פֿאָר אַ בְּעַל-עֲגַלָּה, שְׁטִיטַת פֿלוּמְרַשְׁט אַוִּיף דַּעַר קַלְעַגְּנִיעָא אָוֹן שְׁמִיְסַט מִיטַּדְעַר בִּיטְשַׁ אַיְן דַּעַרְלִיפְטַּן: "הַיִּי, הַיִּי!" דַּעַר אַלְטַעַר מִיטַּדְעַר קַפְּאַפְּאַטְעַע שְׁרִיְיט אַוִּיף אַיְם אָגָן, שְׁטוֹפַט אַיְם פֿוֹן יַאֲרוֹס אַרְאָפֶ, גִּיט אַיְם הַיְנָטָן מִיטַּדְעַר קְנִי אָוֹן טְרִיבְט אַיְם דָּוָרָק — אָוֹן דָּאָס יִנְגָּל לְאֹזֶט זַיְךְ לְוִיְּפָן אֲהַיִים מִיט אַ בִּיטְעַר גַּעֲוִוִּין. באַלְדְּ דַּעַרְהַעַרט זַיְךְ אַיְן הוִיָּף אַ קְוּוִיטְשְׁעַנְדִּיקְעַר וּוַיִּבְּעַרְשַׁעַר קְוָלְ פֿוֹן שְׁטוֹב אַרְוִיס: "נִינְא-לִיפְאָוּ נִינְא-לִיפְאָוּ...". דַּעַרְנָאָר אַ לִיאָרָעָם, אַ גַּעַפְּיַלְדָּעָר, וּוֹאָס מַאֲרִינְקָע פֿאַרְשְׁטִיטַת דַּעַרְפָּוּן קִיְּין וּוֹאָרָט נִישְׁט... דַּעַר קַלְיַינְעָר שְׁקוּרִיפְּיַין, וּוֹאָס אַיְזָן אַוִּיךְ דַּעַרְבִּי גַּעַשְׁתָּאָגָעָן, הַוִּיבְטָן אַן פְּלוֹצִים שְׁפְּרִינְגָּעָן אַוִּיפְּנַט פֿלוּט אָוֹן — "הַאוֹ-הַאוֹ". אַ דַּעַר צִיטַעַרטַּע הָאָט מַאֲרִינְקָע זַיְךְ אַוְאָרָף-גַּעַטָּאָן פֿוֹן פֿלוּט אַוְעָק אָוֹן גַּלְיִיךְ אַנְטְּלָאָפְּנָן מִיטַּשְׁקוּרִיפְּינְגָּעָן צְרוּקָא אַוִּיךְ אַיר אַרְטָה אַוִּיךְ דַּעַר פֿרִיזְבָּעָ. — אַ לְּעַבְּדִיק יִנְגָּל — הָאָט מַאֲרִינְקָע אַ טְרָאָכָט גַּעַ...

טָאָן — אַיְזָן עַר אַוִּיךְ אַ זְשִׁיד? מַאֲרִינְקָע אַיְזָן נָאָר דָּעַם אַ פֿאָר טָעַג גַּעֲוָעָן פֿאַרְטְּרָאָגָן, שְׁקוּרִיפְּינְשְׁטִיכָּעָן בַּאֲדִינְט אָוֹן גַּעַהְאַלְפָן אַיר אַיְן דַּעַר שְׁטוֹב אַרְבָּעַט, אַיְן סָאָד הָאָט מַעַן דַּי בִּימְעַר גַּרְאָד גַּעַשְׁוִירָן, הָאָט מַעַן זַיְךְ מִיטַּדְעַר קַלְיַינְעָר אַ גַּאנְצָן טָאָג גַּעַשְׁאָפְּט אָוֹן אַוִּמְּגַעְטְּרִיבָּן הַיִּן אָוֹן הָעָר. דָּא לְוִיִּיךְ אַיְן קַלְעַעָר, קַלְעַטְעַר אַוִּיפְּנַט בְּרִידְעָם, אָוֹן דָּאָמוֹן זַיְךְ גַּעַבְּנָן עַסְּנָן דַּי הַיְנָעָר אָוֹן חַזְּרִים — אָוֹן צַו דָּעַם אַלְעַמְּעַן כָּאָפְּט זַיְךְ אַלְעַז מָאָל קְנִיְּפָן. בַּיּוֹם יֵיד אַוִּיפְּנַט הַוִּיחָה הַעֲרַט מַעַן נָאָר, וּוֹי. מַעַן וּוֹאָרְפַּט בְּרַעַטְעַר אַרְוִיָּף אָוֹן

אראָפּ: "טראָר — טאָראָרָאָד!" אָוֹן שְׂקוּרִיפִּינְשְׁטַשְׁיבָּע הַאלֶּט אֵין
איין זידן אָוֹן קְנוּיִיפְטָן אוּפְהָעָר ...
איין עַטְלָעַכְעַט טַגְג אָרוּם, אַיִינְמָאָל גָּאנְצָ פָּרִי, בָּאָלְד וּרְיָ
די מומע אִיז פָּוּן הַיְּךְ אַרוּעָק, שְׁטִיטָ מַאֲרִינְקָע וּוַיְדָעָר בַּיִם
פְּלוּוּט. גַּעֲנוּמָעַן אִים באַטְרָאָכְטָן נַעֲנְטָעָר, גִּיט זִיךְ אַיר אַ וּוֹאָרָף
איין דִּי אַרְיָגָן אַ לְאָךְ פָּוּן אַסְוָק, וּוּלְלָכְעָר אִיז אַרוּסְגַּעַפְּאָלָן
פָּוּן אַפְּלוּיט-בְּרָעָט. דָּאָס לְעַכְלָ מְשׁוֹפְעָדִיק, אָוֹן לְעַגְלָעָךְ-קִיִּי.
לְעַכְיִק, וּרְיָ אַן אַקְּסָן-אוּג, אִיז גַּעֲוָעָן אַגְּרָנְדָרִיק פָּוּן דָּעָר
עַרְד, פָּוּנְקָט אַונְטָקָעָן דָּעָם שְׁכָנָתָ פְּרִיזְבָּע. מַאֲרִינְקָע הַאָט זִיךְ
אוּרִיךְ דִּי קְנִי גַּעֲשְׁטָעָלָט אָוֹן קוּקָט זִיךְ אֵין אַין לְעַכְלָ. אָרוּם
איַז טָוָנְקָל, שאַ-שְּׁטִילָ. צְוּוִישָׁן פְּלוּוּט אָוֹן דָּעָם שְׁכָנָתָ שְׁטוּב,
סָגְמָעָ אַונְטָעָל דִּי בְּרָעָגָעָס דָּאָךְ, צִיט זִיךְ אַגְּשָׁאָרָן פָּאַשְׁעָקָל
פְּרִישָׁ צְעָגָרָאַבְּעָנוּעָעָר. דָּאָס פָּאַשְׁעָקָל שְׁטָעָלָט פָּאָר אַגְּנָעָצָע
שְׁוֹרָה פָּוּן פְּצִינְקָע בִּימְעָלָעָר, אָוֹן אִיז מִיטָּן שְׁטָעָקָט אַ גְּרָאָבָּ
איַזְוָן. זָעָן זָעָט מִעְן קִינְעָנָם נִיט. "וּוְעָרָ קָאָן עַט דָּא זִיעָן?" —
וּוּנְדָעָט זִיךְ מַאֲרִינְקָע.

"שָׁא, מַעַן גִּיט". שְׂקוּרִיפִּין גִּיט זִיךְ אַ כָּאָפְ-אוּרִיךְ, גְּרִיט
צַו אַנְהָרִיבָּן בַּיָּן.

"טָטָּו!" פָּאַרְבָּאָפְט מַאֲרִינְקָע אָוֹן שְׁטִילָט אֵין דָעָם הוֹנְטָן,
דָּעַרְנָאָךְ הָעָרָט זִיךְ זִיךְ וּרְיָעָרָעָר צָו. נִישָׁט מַעַן גִּיט, נָאָר מַעַן
שְׁפְּרִינְגָּט. עַמְּעָצָעָר שְׁפְּרִינְגָּט פָּוּן יְעֻנְעָר זִיטָה: הַאָפְ-הַאָפְ-וּרִיךְ
אַ לְאַשְׁעָקָל, אַלְצָן נַעֲנְטָעָר אַהָעָר, אַהָעָר ...
אָוֹן בָּאָלְד אִיז אַין הַינְּטָעָגָט עַלְעָ, צְוּוִישָׁן פְּלוּוּט אָוֹן
שְׁטוּב, גַּעֲקוּמָעַן צַו שְׁפְּרִינְגָּעָן דָּאָס שְׁוֹאַרְצָחָנוּוֹדִיק, גַּעַ-
קְרִיוּלָט יְיִנְגָּא. "סְאִיז עָרִי!" — דָעַרְקָעָנָט אִים מַאֲרִינְקָע אָוֹן
הַאלֶּט אֵין דָעָם אַטְעָם.

דָּאָס יְיִנְגָּל הַאָט גַּעֲלוּיכְטָן פָּאָר גְּרוּיסָ פְּרִיד אָוֹן גְּלִיקָ,
הַוִּיבָּט דִּי פּוֹלָעָהוּפָן אֵין דָעָר הוּאָר, כָּאָפְט אַ טְעַנְצָל אַונְטָעָר

און זינגעט: "ס'אי דא, ס'אי דא!" פון די פארמאכט הענט שיטן
זיך בי אים אלע מאָל דורך די צונזיגעדריקטער פינגער אויף
דער ערַד אַרוּס קערנדלעך פון אַרבעס, אַרבעז אַדערן אָון
פאַסְאַלִיעַס:

— "משוגע"—טראכט מאַרינקע, אָון אַשטייל געלעכטער
בלײַבַט אַיר שטעקען קיזלענדיק אין האָלֶז, נאָר זי האָלֶט זיך
איין. מיט איין האָנט פֿאַרְשְׁטְּעֵלַט זי זיך דאס מוֹיל, מיט דער
צוּווַיְטָעַר — שקוּרִיפִּינְעַן. זי דערקענט אין זיין פֿלְאַטְעָרַן, אָז
ער קָאָן זיך אוֹיך ניט אַיְנָה אַלְטָן, אַט-אַט שִׁיסְטַּעַת ער אוֹיך.

— ווֹאָס אַיְדָא? — האָט זיך ביַי אַיר אַרוּסְטְּגַעַפְּטַן נִישְׁטַן.
וּוַיְלַנְדִּיק פון מוֹיל אין לְעַכְלָאָרְיַין, אָון בַּאֲלַד האָט זי חַרְטוֹה
געַדְאָגַן.

דאָס יַיְנוֹגָל האָט לְיִיכְּטַא צִיטְעַר גַּעַטָּן: אָון אַומְגַעְקוֹקַט
זיך אַ גַּעַפְּלַעַטְעַר. אוֹיף גַּיך האָט ער אין קַעַשְׁעַנְעַדְעַן
רַנְדְּלַעַךְ פֿאַרְבָּאַה אַלְטָן. דָּרְזַעַן דאס לְעַכְלָה, האָט ער זיך שְׂטַיְּ.
לְעַרְהַיְיט אוֹיף דער קַנְיַה גַּעַשְׁטְּעַלְט אָון מיט לְיִיכְּטַא דְּעַרְשָׂרָאָ.
קַעַנְעַ אַוְיגַן אַהֲיָן אַ קִּיך גַּעַטָּן. פון דָּאָרט האָט אַים אַנְטְּקַעַנְעַן
אַ שְׁמִיכְּלָא גַּעַטָּן אַן אוֹיג, אַ קְלוֹגָם, אַ לְיִכְּטִיקְס ...
אַ וּוַיְלַע זַיְנַעַן זַיְנַעַן זַיְנַעַן זַיְנַעַן זַיְנַעַן זַיְנַעַן
— וּוֹעֵר בִּיסְטוֹ? — האָט ער עַנְדְּלַעַךְ אַפְּרַעַג גַּעַטָּן דאס
אוֹיג.

— אַיך ... מַאַרְינְקַע ...

— אָון אַיך בִּין נַחַן ...

זַיְנַעַן אַ וּוַיְלַע שְׂטַיְּלָא גַּעַבְּלִיבָן. מַאַרְינְקַע האָט זיך אַ
בִּיסְטַל פון לְעַכְלָאָפְּגַעַרְקַט. נַחַן האָט זי אוֹוַיְלַע בָּאַטְרָאַכְט
אוֹון זיך אַנְגַעַרְוָפָן, וּוֹי מיט פֿאַרְיְבָל:

— וּוֹאָס קוּקְסְטוֹ אַהֲרָע? דָו?

— גַּאֲרַנְיִשְׁטַן. בְּיוֹיל זַעַן, וּוֹאָס טּוֹסְטוֹ דָא?

— איך? ... ב'זוי דא ...

— כי-בי-בי—האט מאידינקע זיך צעלאכט אוון פארגראבן

זיך מיטן קאָפּ צוישן די אקסלען.

— וואָס לאַכטוט, דוע—האט זיך נח אַפְגָעַרְפֵן מיט פָאָר.

דראָס אַ בִּיטֶל באַלְיִידִיקֶט.

נָאָר דאָ הָאָט דער הָונֶט אַפְיַיל גַּעֲטָאָן. נָח הָאָט זיך
בָּאַלְד גַּעֲלָאָט אַיבָּעָבעָטָן אוֹן פָּאַרְפִּירְט מִיט אַיְר אַ שְׁמוּעָס
מִכְחָ דֻּעָם הָונֶט. עָרָ פְּרָעָגֶט, זִי עַנְטְּפָעָרט. אוֹן אָזְוֵי אַיְן עַס
אוּוּקָ, בֵּין עַר הָאָט אַיְר גַּעֲנוּמָעָן אַיְנָרְעָדָן, זִי זָאָל מִיטָן הָונֶט
אַרְיְבָעָר צָו אִים, אַיְן הַינְטָעָרָגָעָטָעָלָעָ.

— אַיְך, זְעַט—הָאָט נָח מִיט אַיְר אַיְנְגָעָטָעָהָט—אַ גָּעָר.

טְנָדָל זִי אַיְך. קָוָם וּזְעַלְמָן מִיר זַיִעַן בִּידָע. כְּהָאָבּ אַלְצָדִינָק,
זָאָל אַיְך אָזְוֵי לְעַבְנָן אָט, זַעַ, פָּאַסָּאַלְיָעָס, אוֹן אַרְבָּעָם, אוֹן יָאָ
דָּעָרָן—דָּעָרְבִּי הָאָט עָר פָּוָן די קַעְשָׁעָנָעָס גַּעֲנוּמָעָן שְׁלָעָפָן

נָאָכָאָנוֹן דִּי קַעְרָנְדָלָעָ.

— וּרְעָסָט קִיְּנָעָם נִיט דָּעָרְצִיְּלָן?—הָאָט עָר זִי פְּלֹצִים אַ
פְּרָעָג גַּעֲטָאָן—סְאָיוֹן דָּעָר מַאֲמָעָס. כְּהָאָבּ שְׁטִילְעָרְהָיִיט אַרְוִיִּט—
גַּעֲשְׁלָעָפָט, דִּי מַאֲמָע זָאָל נִיט וּרְיסָן; אָז סְוּעָט אַוִּיסְוָאָקָסָן,
וּזְעַל אַיְך אַיְר אַפְגָעָבָן תְּקָרְיוֹנָט מָאָל מַעַר. כְּזָאָל אָזְוֵי
לְעַבְנָן ... נָו, מַאֲרִינְקָע, וּוַיְלָסְטָ?

מַאֲרִינְקָע שָׁאַקְלָט מִיטָן קָאָפּ;

— נִיזְ!

— פָּאַרוּוֹאָט?—פְּרָעָגֶט נָח גַּעֲפָאָלָן בֵּי זַיְל.

— אָזְוֵי, אַיְן הַינְטָעָרָגָעָטָעָלָעָ נִישְׁטָאָ די זָוָן.

— אַיְזָ וּוֹאָס?—הָאָט נָח זִיך פָּאַרוֹוֹנְדָעָרט אוֹן דָּעָרְשָׁרָאָקָן.

— וּזְעָט וּזְאָקָסָן “אַיְן סְטוּיפּ אַרְיָין”, אַוְמִיסְטָ דיַיְן אָרָ.

בעט.

— אֵי, סְאָלִיגָן,—הָאָט נָח זִיך וּזְדָעָר באַלְיִידִיקֶט אוֹן

שיעור ניט אַנְגָעַהֲרִיבֵן וַיְיִנְעַן — ס' יוּעַט וַוְאַקְטַּן, וַוְאַקְטַּן, אַ סָּךְ, אַ סָּךְ אַוִּיסְטוֹאַקְטַּן. פַּאֲרָנָאַכְטַּד עַדְרַלְאַנְגַּט אַהֲרָר דִּי זָוּן. כְּהָאָבָּאַלְיִין גַּעַזְעַן, אַיךְ וַוְיִיס בַּעֲסַעַר . . .

מַאֲרִינְקָעַ הָאָט גַּאֲרְנִישֶׁט נִיט גַּעֲנְטְּפָעַרְטַּה. זַי הָאָט גַּעַ. נָוּמָעַ דַּעַם הַוְנַּט צָו זִיךְ אַוִּיפְתַּדְיַה הַעַנְטַּה, גַּלְעַט אִים וַוְיִיךְ אַיְ. בַּעֲרוֹן קָאָפְתַּאְוַן בְּלָאָזֶט אִים קִילְ אַוְנְטְּעַרְן אַרְיוּרַה. נַח הָאָט אַירַ גַּעַוּוֹאַלְטַּת נַאֲרַ עַפְעַס וַאֲגַן, נַאֲרַ דִּאְ הָאָט וַיְיךְ אַיְבְּעַרְן הַוִּיפְתַּגְעַ. לָאָזֶט הַעֲרַן אַ קּוּוִיטְשְׁעַנְדִּיקְעַר וַוְיִבְּעַרְשַׁעַר קוֹל פּוֹן שְׁטוֹבַ אַרְיוֹסָ:

— נַחַ! נַחַ!

— נַחַ הָאָט אַ שְׁפְּרוֹנְגַּ גַּעַטְאַן אַוְן בַּאַלְדַּ פּוֹן גַּעַסְעַלְעַ פַּאַרְ. שְׁוּוֹנְדַּן.

פּוֹן יְעַנְעַם טָאָג אָן זִיְנַעַן בַּיְידַעַ קִינְדַּעַר גַּעַוּוֹאַרְן גַּוְטַּע פְּרִיְנַטַּה. אַלְעַ מָאָלַ, וּוֹעַן שְׁקוּרְפִּינְשְׁטִיכְבַּע אִין פּוֹן הַוִּירַ אַוְעַקְ, פְּלָעַגְן זִיךְ אַיְן דֻּעְרְשְׁטִילְ אַוְיְפַן זְעַלְבַּן אַרְטַּ צְוּזָאַ-מַעְנְטְרַעְפַּן אַוְן דּוֹרְכַן לְעַכְלַ אַוְיטְדְּעַרְצִילַן אַיְינַס דָּאַס אַנְדַּעַ רַע אַלְץַ, וּוֹאָס בַּיְ זִיךְ אַוְנְטְּעַרְן הַאֲרַצַּן.

נַח פְּלָעַגְטַּד דְּעַרְצִילַן אַ סָּךְ, אַ סָּךְ, מִיטַּהָרַץ אַוְן מִיטַּ הַתְּפִיעַלְוֹת אַוְן מִיטַּ שְׁבוּעוֹת. בַּעַתְּמַעַשְּׁה פַּאֲרַפְּאַרְבַּן זִיךְ בַּיְ אִים דִּי בַּעַקְלַעַךְ — פְּלָאַמְ-פִּיעַרַ, אַוְן דִּי אַיְגְּלַעַךְ צְעַשְׁפִּילַן זִיךְ אִים. דְּעַרְצִילַט הָאָט עַר אַירַ פּוֹן זִיךְ גַּעַבְוָרְטַס-דָּאַרְףַּ, וּוֹ זִיךְ הַאֲבָן פְּרִיעַר גַּעַוּוֹיַנְטַ, וּוֹאַסְעַרְעַ חֲבָרִים עַר הָאָט אִין דָּאַרְףַּ גַּעַלְאָזַן, וּוֹאַסְעַרְעַ שִׁינְיִינְקָעַ הַינְטַעַלְעַךְ עַר הָאָט דָּאַרְטַּ פְּאַרְמָאַגְטַּה. „אוִי, אוִי — עַר מַאֲכַט-אַזְוַשְׁ צָו דִּי אַוִּיגְן — אַזְוַלְכָעַ קְלִיְינְקָעַ, אַזְוַלְכָעַ שִׁינְיִינְקָעַ!...“ נַאֲרַ פְּלָעַגְטַּעַר אַוִּיךְ דְּעַרְ-צִילַן פּוֹן עַפְעַס אַ וְאַלְדַּ: גַּאֲרַ=גַּאֲרַ אַ גְּרוּסַעַר, וַיְיִדְיַיְתְּ גַּאנְצַע וּוּלְטַ, זָאַל עַר אַזְוַי לְעַפְנֵי דִּי בַּיְמַעַר אַזְוַי הַוִּיךְ — אַ

שרעק, ווי הויך! ער אייז אלײַין דורך יונעם וואלֶד געפֿאָרָן,
וואָל ער אָזּוִי לְעֵבֶן! בעטן אַיבָּעָרְצִיעַן זִיךְ אַיז ער מיט דֵי
עלטערן דָּאָרטָן דָּוֹרְכָּגָעְפָּאָרָן. מע פָּאָרט, אָרָן מַע פָּאָרט, אָוָן
מע פָּאָרט, אָרָן דָּעַר ווֹאָלֶד לְאֹוט זִיךְ גָּאָר נִישְׁתָּאָוִיט. ווֹעֲן
זִיךְ זַיְינְעַן פָּוָן ווֹאָלֶד אָרוֹיסִיס — גַּעֲדַעַנְקָט ער נִישְׁטָה. ער אייז
אנְטְּדִּירְמְלָט גַּעֲוָוָאָרָן אַוְיְפָן ווֹאָגָן, לִיגְנְדִּיק אַרְיָה אָן אַיבָּעָרְ
בעטן. אָוָן אָזּוּ ער הָאָט זִיךְ צַעְוַיְינְט, וֹאָלֶד ער אָזּוִי לְעֵבֶן. זֶה
קִיְּין ווֹאָלֶד — הָאָט ער זִיךְ צַעְוַיְינְט! אָפְּלִוּ דִּי בַּהְמָה „מִינְקָע“ הָאָט אַרְיָה גַּעַ
הָאָט אָזּוִי גַּעַוְיִינְט! אָפְּלִוּ דִּי בַּהְמָה „מִינְקָע“ הָאָט אַרְיָה גַּעַ
וֹיְינְט. זִיךְ אַיז פָּוָן הַיְּנָטָן נַאֲבָגָלָאָפָּן, צַוְּגַעַבְּיִינְדָּן צָוָם ווֹאָגָן
מִיט אַשְׁטְּרִיךְ — אָוָן אַלְעַמְּלָאָל פְּלָעַגְט זִיךְ פָּאָרְדִּירִיסִין דַּעַם קָאָפְּ
אוֹרְגָּנְטָעָר אָוָן גַּעַוְיִינְט: מַעַ-עַ-עַ. דָּאָס הָאָט זִיךְ גַּעַבְּעַנְקָט נַאֲכָן
קָעְלְבָּל, ווֹאָס אַיז פָּאָרְבָּלִיבָּן אַיז דָּאָרָתָה. אוֹי, אַיז דָּאָס גַּעַוְעָן
אַשְׁיִין קָעְלְבָּל! אַינְגָאַנְצָן אַדוֹיִיטִינְקָס מִיט אַווִיסְט לְאַטְקָעַלְעָ
אַוְיְפָן שְׁטָעָרָן. אַגְּנָנְצָן טָאגְ הָאָט עַס גַּעַבְּרִיקָעַט: אַלְעַמְּלָאָל
מִאָכְט עַס: הָאָפְּ=הָאָפְּ=הָאָפְּ= פָּעַטְרָא הָאָט דָּאָס אַפְּגָעָקְרִיפְט פָּאָרָ
צָעַן גִּילְדָּן, וֹאָלֶד ער אָזּוִי לְעֵבֶן! דָּאָס לְאַשְׁעַקְלָה הָאָבָּן זִיךְ
קוֹזְמָעָן פָּאָרְקִוְּפְט. עַס אַיז גַּעַוְעָן אַשְׁוֹוָאַרְצְלָעָכָס אָוָן סְ'הָאָט
לְבָב גַּעַהְאָט זִיךְ בְּרִיקָעַן. אַיז דָּאָרָף הָאָבָּן זִיךְ גַּעַהְאָט אַסְדָּ
בַּהְמָות מִיט אַסְדָּ פָּעָרָד. אַיצְטָה הָאָבָּן זִיךְ מַעַר נִיט ווִי אַיז
בַּהְמָה, טָאַקָּעָ מִינְקָע, אָוָן-אַיז פָּעָרָד, „שְׁמָאָרָאָוָא“ רָוָפָט מַעַן
אִים. אַז-אַשְׁטִיטִיט ער אַיז שְׁטָאָג. עַ, זִיךְ, מַאֲרִינְקָע, הָאָט נִישְׁטָה
קִיְּין „שְׁמָאָרָאָוָא“ ...

מַאֲרִינְקָע ווִידָעָר פְּלָעַגְט, פָּוָן אִיר זִיט, דִּעְרְצִילְן נְחָן,
וּוֹאָסְנָרָע מִינְיָן אַרְבָּעָט זִיךְ הָאָט אַיז שְׁטוֹב אָוָן אַיז סְאָד; שְׁרִין
אַסְדָּ פְּרוֹכָּטָן אַיז סְאָד פָּאָרָן אָוָן זִיךְ נַעֲכְתִּיקָט דָּאָרָט אַיז דִּי
פִּינְסְטָעָרָע נַעֲכָט. אַיְינָע אלְיַיְנָה שְׁלָאָפָט זִיךְ דָּאָרָט אַיז בִּידְלָ, זִיךְ
הָאָט זִיךְ דָּאָרָט אָזּוִי מַוְרָא. אַגְּנָנְצָע נַאֲכָט גִּיט „עַמְעַזְעָל“

אומ אין סאָד איבער די סטעשקעס און روישט מיט די צוועיגן.
שטייל'ינקערהייט גײַט ער זיך אומ, הין און הער. אפֿלוּ שׁוֹךְ
רייפֿין שרעקט זיך, ער נורעט זיך אַיִן נעבן אַיר אויפֿן גָּאָרְבּ
שטרוי און טרייסלֶט זיך, מאכט-צּוּ די אויגן, כלומראַשּׁ ער
הערט נישט... דאס לאָזֵיקּע פְּלַעֲגַטּ מאַרְינְקָע אִים פָּאָרְטְּרוּיעַן
שושקענדִיק, ווי אַיִנְרוּם עַנְדִּיק אָסּוֹד, אַן אַנְמַשׁ שָׁוּקָעַן
האָט זיך געהערט אַשְׁטִילַע פָּאָרְבָּאָרגָעַן שְׁרַעַק, ווֹאָסּ האָט
זיך באָלֶד נחן אַיבְּעַרְגְּעַגְּבָּן, אַוְן אוֹיףּ אַוְיִילַע פָּאָרְקִילַטּ זִין
היס פְּלַוּט... .

אין מיטן אַזְּאָ שְׁמוּעַס האָט זִי נח אַיִנְמָאָל אַפְּרַעַג גַּעֲטָאָן:

— ווֹו אַיִן מַאֲמָעּ?

— כְּיוֹסִיס נִיט — זָאָגַטּ מאַרְינְקָע שְׁטִילַ.

— אַן דִּין טָאָטוּ?

מאַרְינְקָע האָט נִישְׁט גַּעֲנוּט פְּעַרְטַּ.

— גַּעֲשְׁטָאָרְפּּן? בִּיטְטוּ אַתְּוָהָלָע?

מאַרְינְקָע האָט שְׁטִילַ דַּעַם קָאָפּ אַרְאָפְּגָעְבוּיָּוִין.

נח האָט אוֹיףּ אַיר שְׁטָאָרָק רַחְמָנוֹת גַּעֲרָאָן. פּוֹן יְעַנְעַם
טָאָג אַן האָט ער אַנְגָּעָהוֹיָּבָּן זיך טִילְּן מִיט אַיר מִיט אלְּלָעַ נָאָ-
שְׁעוּרְיָיָּעָן, ווֹאָסּ דִּי מַוְתָּעָר פְּלַעֲגַטּ אִים גַּעַבָּן. אַוְן פּוֹן זִינְטּ דִּי
פְּרוֹכְּטָן אוֹיףּ דִּי בִּימְעָר זִינְעָן צִיְּשָׁיק גַּעֲוֹזָן, בִּיטְן זִי זְדָרָ-
אַיִנְסָ מִיט דָּאָסּ אַנְדָּרְעָ: ער ווֹאָרְפּּט אַיר דָּוְרְכָן פְּלַוְוִיטּ אַרְיָ-
בָּעָר אַשְׁטִיקָל שְׁבַּתְּ-חַלָּה אַוְן בָּאָקוּמָט דָּעַרְפָּאָר, פּוֹן אַיר זַיְיטּ,
אַשְׁיַּינְעַם עַפְּלָ אַדְעָר אַבָּאָר. אַמְּאָל, ווֹעָן דִּי מַוְתָּעָר גִּיטּ אַ
פּוֹפִיקָל, בְּרַעַכְתּ ער אַפְּ פּוֹן אַירְעַטוּעָגָן אוֹיךְ אַברְעַקְלָ אַוְן
דָּעַרְלָאָנְגָּט אַיר דָּוְרְכָן לְעַכְלָ. פִּילְּ מַאְלָה האָט ער שְׁטָאָרָק חַשְּׁלָ-
גַּעַהָאָט צּוּ אַיר אַיִן הוֹיףּ אַרְבָּעָר — נָאָר עַט גַּיִיטּ נִיטּ: דָּעָר
הוֹיףּ אַיִן גַּעַוְעָן אַרְוּם-אַוְן-אַרְוּם פָּאָרְשְׁלָאָסּן, גַּאָר נִישְׁטָן
צּוֹטְרָעָטָן. נָאָר אַיִנְמָאָל, הַאַלְּטָנְדִיק אַיִן שְׁמוּעַס מְכוֹחָ סּוּסִים,

האָט אַים מאַרְינֿקע שטיילִינֿקערהייט, לוּיט אַיר שטייגער, פֿאָר-טרוּיט, אוֹ בֵּי דַעַר מֻומָעַן אֵין שְׂטָאָל שְׂטִיט אַירְיך אַ פֿערְד, אֵין נִישְׁט קִיְּין פֿערְד — נָאָר אַ פֿערְדַעְלַע, אֵון הַיִּסְטַּח עַס „מוֹזִיק“.

נֵח האָט זִיך אַנְגַּעַכְאָפְט:

— טַאָקָע? אַ קְלִינֿינֿקָס? אֵי, מאַרְינֿיטַשְׁקָע, ווּוּיוֹן מִירְזָקִין, לְאֹזֶן מִיךְ אֵין שְׂטָאָל אַרְיִין...
— נֵיִין, נֵיִין, נֵיִין — האָט זִיך מאַרְינֿקע דַעַרְשַׁרְאָקָן — מעַטָּאָר נִיט!

— יָא, יָא, יָא — שְׁפָאָרְט זִיך נֵח אַיִּין — מעַ מעַגְן! אֵון טַאָקָע בָּאָלְד גַּעֲנוּמָעַן קְלַעַטְעָרָן אַיבְעָרָן הוּוּיכָן פְּלוּיט. מאַרְינֿקע האָט אַ דַעְצִיטַעַרְטָע גַּעֲגַבָּן זִיך אַכְאָפְ-אוּיפְ פָּוּן אָרט אֵון פַאָרְבְּרָאָקָן דַי הַעַנְט: „אַרְאָפְ, נָאִי, אַרְאָפְ! דַי מֻומָע וּוּשְׁטַמִּיךְ הַרגְעָנָעָן. אָוִי, גּוֹאָלָט, שְׁוִין קְרִיךְ אַרְאָפְ!“ אֵון נֵח האָט גַעֲמוֹזָת אַרְאָפְ.

„וּוֹאָס צִיטַעַרְט זִיך אַזְוִי פְאָר אַיר מֻומָע? — פְּלַעַגְט זִיך נֵח נִאָכְדָעַם טְרָאָכְטָן מִיט גְּרוּיט רַחְמָנוֹת אוּיפְ מאַרְינֿקָע אֵון מִיט שְׁנָאָה אוֹ דַעַר אַלְטָעָר „מַכְשָׁפָה“ — אֵון ווּי אַרְוּם קוּמָט מאַרְינֿקָע אַהֲרָע?“

מעַרְעָר פִּין אַלְעָמָל פְּלַעַגְט עַר זִיך שְׁבַת אֵון יּוּם-טוּב באָדוּיעָן. לְעַבְדִּיק אֵון פְּרִילְעָךְ גִּיטְעָר נָאָכָן שְׁבַתְדִּיקָן וּוּאָרְמָעָס אַיְפָן הוּאָפְט אַרְוּיט, אַ פְּאָרְפְּרָצְטָעָר, אַן אוּיפְגַּעַלְיִיגְעָט, אֵון דָא טְרַעַפְט עַר פָּוּן יַעַנְעָר זִיט, ווּי אַלְעָמָל טָאָג, מאָרְגִּיקָעָן בֵּי דַעַר אַרְבָּעָט, אֵון אַלְעָז אַיְזָאָפְט אַיר וּוּאָכְעָדִיקָן: דָאָס פְּנִים, דַי קְלִיְידָעָה, דָאָס גַּאנְצָע וּוּזָעָן אַירְס. דַעַמְאָלָט פְּלַעַגְט זִיך אַיְסָזָעָן אַזְוִי עַלְגָּד, אַוְמַגְלִיכְלַעְדָּעָן

„פְאָרוּאָס אַיְז זִיך נִישְׁט קִיְּין יַדְיִשְׁקָע?“ — האָט אַיְסָז וּוּי גַעַטְאָנוֹ דָאָס דַהְרָאָן. אֵון כָּפְנוּדִיק אַמִּינָט, ווּעַן דַי מֻומָע קָעָן.

רעועט זיך אַפּ, פְּלָעַט עַר אִיר דָּרְכֵן פְּלוּוּיט אַרְיְבָעָרוֹאַרְפּן
עַפּוּס אֶזְוִינֵס פּוֹן שְׁבַּת-גָּעֲבָעָקָס : אַהֲלָב פְּלָעַצְּלָעַ, אַשְׁטִיקָל
שְׁטָרָאַדָּל אָוּן נַאֲךְ אַזְׁעַלְכָּעַ גּוֹטָעַ זָאָכָן, וּזְאָס עַר הָאָט בַּיִּ
זִיךְ אִין קָעְשָׁנוּ בָּאַהֲלָלְטָן טָאָקָעַ פּוֹן אַרְעָטוּוּעָן.

אונטער חַנִּינָאַלְיָפָאַס הוֹיָף אָוּן שְׂקוּרִיפִּינְשְׁטִישִׁיכָּעַס סָאָד,
פּוֹן יַעַנְעַר זַיְיט גַּעֲגַנְט, שְׁטִיטִיט זִיךְ פּוֹנְדָעָרוּוּיִיטָנס, וּוֹי אַשְׁטִיךְ-
לְעַ אַפְּגָעָזְוָנְדָעָרטָע וּוֹעַלְט — אַוִיסְטָהָר, בְּרִיטָהָר, פָּאַרְגָּרִיָּה-
זָעָרָטָהָר פְּלָאָז. גַּעֲרָטָהָר אָוּן קָאַשְׁתָּאָנָעָס רִינְגְּלָעַן דָּעַם פָּאַלְאָז
אָרוּם, אָוּן אַרְוָמָגְעָזְרִימָט אִין עַר מִיטָּ פָּאַרְקָאָנָעָס פּוֹן אַלְעָז.
זַיְיטָן.

אַט אַהֲינְצָוּ פְּלָעַט נַח זִיךְ אַפּט אַרְאַפְּכָאָפּן, פּוֹן זַיְנַט עַר
איַז גַּעַוּאָרָן הַיְמִישׁ מִיטָּ דָעַר אַרְוָמִיקָעָר גַּעֲגַנְט, גַּעֲרִיסָן
דָּאָרָט זַוְּעָרָעָ בָּאַרְלָעָךְ אַדְעָר גַּעֲזָוָכָט פּוֹיגָל-גַּעֲסָטָן.
איַיְינְמָאָל אִין אַתְּמוֹז-טָאָג אִין נַח אַהֲיָן אַזְוָעָק. דִּי זָוָן
הָאָט גַּעֲבָרָעָנָט אַוְמְדָעָרָבָאָרָעָמְדִיק, פּוֹן דִּי צַעֲטָרִיקָנָטָעָ דָעָרָנָעָר
אוּפָן פְּלָאָז זַיְנְעָן אַושׁ פּוֹנְקָעָן גַּעַפְּלָוִיגָן — אִין נַח אַרְוִיָּפָן אָוּן
גַּעֲזָעָט זִיךְ אוּפָן בּוּיָם.

שִׁין עַטְּלָעָכָעָ טָעַג טְרָעָפָט עַר נִישְׁטָ מְאַרְיִינְקָעָן בַּיָּם
לְעַכְּלָל קָעְגָּנִיבָּעָר : זִי דָאָרָף הַיִּתְּן דָעַם סָאָד, מַעַזְאָל נִישְׁטָ
גַּנְבָּעָנָעָן דִּי צִיְּתִיקָעָ פְּרוֹכָטָן — אָוּן עַר, נַח, בְּעַנְקָט אֶזְוִי נַאֲךְ
אִיד. זַיְצְנְדִיק אַוִּיפָּן בּוּיָם, קוּקָט עַר זִיךְ אָוּם — אָוּן דָעַר גַּאנָּ-
צָעָר סָאָד שְׂקוּרִיפִּינְשְׁטִישִׁיכָּעַס עַפְּנָט זִיךְ פָּאָר זַיְנְעָן אַוְיָגָן.
איַז וּוַיְנְקָלָאָל אִין עַק סָאָד גַּרְעָנָעָט זִיךְ פּוֹנְקָט מִיטָּן פְּלוּוּיט
פּוֹן פְּלָאָז, אַזְוִי אַז צַוְּיִ-דְרִיִּי בְּרָעַטְלָעָךְ פּוֹנָם פְּלוּוּיט זַיְנְעָן
בַּיִּי זַיְיָ שְׁוֹטְפּוֹתְדִיקָעָ. דִּי בִּימָעָר אִין סָאָד זַיְנְעָן אַלְעָ אַנְגָּעָ-
לָאָדָן מִיטָּ פְּרוֹכָטָן : בְּלָאָנְקָעָנְדִיקָעָ עַפְּלָ אָוּן גִּינְגָּאַלְדָעָנָעָ

בארן — נאר ס'אייז אוזו וויט צו דערלאנגען. אפשר וועט
ער דערזען מאַרינקען אוֹן זי צוּרָפֶן? — אַבעָר נישטא זי. אַ
פֿאָרטְראָכְטֶער אִיז נֵחַ פֿוֹן בּוּם אַרְאָפֶן אָרוֹעָק צָוָם ווַינְקָלֶן.
די ברעטער פֿוֹן פֿלוּוִיט — הויכע אָרוֹן פֿאָרְשְׁפֿיצְטָע — אָוּמְמָעָגֶן.
לַעֲךְ צו אַיבְּרָקְרִיכְן.

„וּוּעַן מֵעַ קָאַן פֿוֹן פֿלוּוִיט אַברָעָט אַפְּרִיעִיכְן — הָאָט אִים
אַ בְּלִיעַן גַּעֲטָאָן אִין קָאָפֶן — וּוֹאַלְתַּ עַר דָּאָךְ גַּעֲקָאנְטַ מאַרְינְקָעַן
רַעֲכַט אַנְקוּזָן.“

אוֹן באַלְדַּה האָט ער גַּעֲנוּמָעַן צְעַשָּׂאָרָן די ערְדַּ פֿוֹן אָונָה-
טָעַר אַברָעָט. ער האָט גַּעֲרָבָעַט אַרְיָף אַלְעַ כְּלִים: מִיט אַ
שְׁפָעָנְדָלַג, מִיט דִּי נְעָגָל. נִשְׁתַּ גַּעֲדוּיְעָרָט קִיּוֹן פֿערְטָל שְׁעה
אוֹן שְׁוִין דּוֹרְכְּגָעָגְרָאָבָן צְוֹוִישָׁן ערְדַּ אָרוֹן פֿלוּוִיט אַקְלִיָּין גְּרִיבָל,
וּוֹעֲדָלִיק אַפְּרִיסְט וְאַל קָאָנָעָן דּוֹרָךְ. ער שְׁטַעַקְט אַרְיָין אָהִין
די האָנט — אֵי! אַפְּגָעָבָרִיט די האָנט אַן קָרָאָפְּעוּוּן.

פֿלוּצִים זַעַט ער, פֿוֹן יְעֻנְעָר וַיְיַעַט אַיִן לְעַכְלַ שְׁטַעַקְט אַ
הַיְנִיטְישָׁע מְאַרְדָּע מִיט אַנְאָז — שְׁקוּרִיפִּין: דּוֹרְהָוָנָט הַוִּיבְּט אַן
בְּרוּמָעַן אוֹן שְׁמַעְקָן, טְרִיסְלָט זִיךְרָמִינְן גַּאנְצָן קָרְעָפָרֶר,
שְׁטוּפָט מִיט גְּרוּיסְט מַאֲטָעָרְנִישָׁ בִּידְעַ לְאַפְּעָט מִיט אַשְׁטִיק
קָאָפֶן אִין גְּרִיבָל אַרְיָין, צְעַקְרָאַצְטַ עַס בְּעַתְ-מְעַשָּׁה מִיט דִּי
נְעָגָל, מִיט דּוֹרָ נְאָז, מִיטְן מוֹלִי אָרוֹן שְׁפָאָרָט זִיךְרָאַז אָהִין מִיט
אַלְעַלְעָה כּוֹחוֹת, וּוְיְזְבָּנְדִּיק דָּאָס גְּרִיבָל צַו פֿאָרְטִיפְּרָעָן. די זַאַךְ
גִּיט זִיךְרָאַיְם נִשְׁתַּ אַיִּין, הַוִּיבְּט ער אַן שְׁטִילְעָרְהִיט וּוֹאַיְזָן,
וּוְיְאִינְעָר זַאַגְּטָה: „קָוָמָט דְּאַטְעוּוּט!“.

אִין דּוֹרְ זְעַלְבָּר מִינְוֹת האָט זִיךְרָמִינְקָע באַ-
רוֹיְזָן צְוֹוִישָׁן די בִּימְעָר. דּוֹרְהָוָנָט האָט אוַיסְגָּע-
גְּלִיְיכְט דָּעַם קָאָפֶן, לְוִיפְט אִיר אַנְטְּקָעָן אָרוֹן שְׁלָעָפֶט זִיךְרָאַז
צָוָם גְּרִיבָל.

— מאַרְינְקָע! — רַוְּפַט נֵחַ אוִיסְט דְּעַרְפְּרִיט.

— גָּאִי? — דַּעֲרֵשְׁעַקְטַּזְיָךְ מַאֲרִינְקָע אָוֹן שְׁטָעַלְטַזְיָךְ אָפְּ —
וּוֹאָס טּוֹסְטוֹ דָּא?

— מַאֲרִינְקָע, אַיךְ בָּעַט דִּיךְ ...

— גַּי אָוּעָק, טָאָקָע שְׂוִין, — שְׁלָאָגֶט אִים מַאֲרִינְקָע אַי-
בָּעַר שְׁטִיל אָוֹן שְׁרָעָקְדִּיק — דִּי מָוּמָע אַיְן דָּא אַיְן סָאָד, קָוָם
מַאֲרָגָן ... אַיְנְדָּעָרְפָּרִי ... שְׁקוּרְפִּין!

מַאֲרִינְקָע הָאָט דָעַט הַוָּנְט אַפְּיִיפְּ גַּעֲטָאָן אָוֹן פָּאָרְשָׁוּוֹנוֹן
מִיט אִים צְוִישָׁן דִי גַּעֲדִיכְטָע בִּימָעָר.

פִּילְ מִיט עַגְמָת-נְפָשָׁ אַיְן נָח צְרוּיקָהָיִם גַּעֲקָומָעָן. דִי
גַּאנְצָע נָאָכָט הָאָט עָר גַּעֲזָוָכָט מִיטְלָעָן, וּוֹי אַזְוִי מִידָּט מַעַן
אוֹסָדִי מַחְיָצָה, וּוֹאָס טִילְטַזְיָךְ זַיְ פָּאָנָאָנְדָעָר.

אַרְיִיפְּ מַאֲרָגָן אַיְן עָר אַוְיְגָעְשָׁטָאָנָעָן גַּאנְץ פָּרִי, אַרְוִיָּס-
בָּאָקְוּמָעָן בִּים טָאָטָן פָּוָן אָוְנְטָעָר דָעָר בָּעַט דָאָס קְלִינְגָעָה-
קָעָלָע, בָּאָהָלָטָן עָס בִּי זַיְ אָוְנְטָעָר דָעָר פָּאָלָע אָוֹן פָּוָן
שְׁטוּב זַיְ שְׁטִילְ אַרְיִיסְגָּעְמָאָכָט.

אַרְיִיפְּ חַוִּיפְּ הָאָט עָר אַוְיְגָעְרִיכְט גַּעֲטְרָאָפְּן חַנִּינָא-לִיפָּאָן
שְׁטִיְין בִּים בְּרוּנוּם אָוֹן פָּאַיְעָן דָאָס פָּעָרְדָּ פָּוָן אָנְגָעְבִּיגָע.
נָעַם עַמָּעָר. חַנִּינָא-לִיפָּאָהָט בָּאָלָד אַרְיִיפְּ אִים אַנְגָעְשָׁטָעָלָט אָ
פָּאָר זְוִיעָרָע אַוְיָגָן אָוֹן אִים אַפְּגָעָגָעָבָן „בָּרוּךְ הַבָּא“:

— וּוֹהִיאִין אַיְן, תְּכַשֵּׁיט?

נָח הָאָט, אַנְשָׁטָאָט צָו עַנְטָפָעָרָן, עַפְעָס אַמְוֹרָקָע גַּעֲגָעָבָן
גַּלְאָט אַיְן דָעָר וּוּלָט אַרְיִין, אָוֹן מִיטָּן-קָוָק אַוְעָקָגָעָפָלְוִיגָע.
נִישְׁטָאָ קִיְין צִיִּיט — עָר דָאָרְתִּי גַּיְכָעָר לְוִיְּפָן אַרְיִיפְּן פְּלָאָזָן.

גַּעֲקָומָעָן אַהֲיָן — אַיְן שְׂוִין דָעָר גַּאֲנְצָעָר פְּלָאָזָן פָּאָרְפּוֹלָט
גַּעֲוָעָן מִיט זְוּנוּן-שִׁין, נָאָר דִי שְׁטָעָכְעָדִיקָע קוֹסְטָעָס, אַיְן שָׁאָטָן
פָּוָן פְּלוּוּט נָעָבָן גְּרִיבָלָ, הָאָבָן נָאָךְ גַּעֲפִינְקָלָט, פִּיכְטָע פָּוָנָם
מַאֲרָגָן-טוּי. נָח אַיְן פָּאָרְזָוּנוֹנָקָע גַּעֲוָאָרָן צְוִישָׁן דִי קוֹסְטָעָס
אוֹו אַרְיִפוֹ שְׁטָעָלָ גַּעֲנוּמָעָן זַיְ צָו דָעָר אַרְבָּעָט: דָעַט שְׁפִיזָן

הלאך פארהאקט אונטערן ברעה פון ברעטל, דאסטר וו דאס ברעטל איז צוגעשלאגן מיט א צוואר צום אונטערשטנדראנגן, און מיט אליע פחוות אונגעהאנגען זיך אויפן העגט. דאס ברעטל האט זיך אקליין ביסל אונטעריגגעבן — טריישן! אפ-געטהאנען און אנטבלויזט א פארוזשאודערט פיצל צוואר, ווי אשווארץן צאן. צוישן דעם ברעטל און דעם צויריתן האט זיך א שפאלט געעפנט, ברייט וויי א פינגער. פון סאד צוישן די בימעד האט זיך דערהערט א שארך, דאס גיט מארינקע מיטן הונט. נח האט זיך מיט-אמאל אונגעשטראנגט: איינס, צוויי, דריי — קראך! און דאס ברעטל איז געליבן העגען ארייך איז איבערשטן צוואר — ווי א פארהאנג. נח האט אפגען ווארפן דעם פארהאנג אן א זויט.

א בוראליע פרדיע, קילבּלעכע לופט האט אים פון סאד א גלעט געגען איבערן צעהיצטן פנים. נעבן לאך פון אינועוויי-ניק איז געטהאנען מארינקע מיטן הונט.

— קומ ארייט — זאגט איר נח, און האט צו דאס ברעטל, וואס איז אונגעבריגן אן א זויט.

מארינקע, צואמען מיטן הונט, האבן זיך ווי עס איז דורכגעשטופט און ארייט. די זון האט איר מיט-אמאל א — שמיס געתאן אין פנים מיט אליע אירע גאלדענע פעדעם און פארבלענדט איר די אויגן. בי' מארינקען האט זיך אוש דער קאָפּ פֿאַרדִּיֿיט פון זיסקייט, שיין און רוחות. יעדער גראָעַלְעַ, וו זי גיט נאָר אַקּוֹק — שימערירט. האט זיך דעם שטערן מיט דער האנט פֿאַרְשָׁאַטְנַט און אַשְׁמִיכָּל פֿוֹן שטומער דאנקbaarקייט איז איר אויפן פנים אַרוּפְּגָּשׂוּמוּן. — גוט, מאריניטשקע, גוט? — פרעגת נח, אַנְגָּמְעַנְדִּיק

די בי' דער האנט, און קוּקְט אַיר גַּלְקְלָעֵךְ אַין די אויגן.

— זיינער, נאָי, זיינער — ענטפֿערט זיך אוֹו לוועַלְט.

— אין סָאֵד, מאַרְינִינְאָזֶן, וועסְטוּ מִיר אַרְיִינְאָזֶן?

— אַרְיִינְאָזֶן, נו, אַרְיִינְאָזֶן.

— אָרוֹן עֲפֵל וועסְטוּ מִיר גַּעֲבָן?

— ווַיְפִילְ דָו ווַיְלַסְטָ.

— אָרוֹן בָּאָרֶן? אָרוֹן פְּלוּוּמָעָן?

— אַלְצְדִּינָק גַּעֲבָן, אַלְצְדִּינָק...

נַח הַאָט אָבָעָר מַעֲרָנִית גַּעַהָעָרט. מְשׁוֹגָע פָּאָר גְּרוּיסָם
פְּרִיד אָוֹן יְוָנָגָעָר אַנְגָּעָשְׁטָרָאַמְּטָעָר קְרָאָפָט, גִּיטָּעָר זִיךְ פְּלוֹצִים
אַוְאָרָף אַוִּיפְּ דָעָר עֲרָד, שְׁטַעַלְתָּ זִיךְ מִיטָּן קָאָפְּ אַרְאָפְּ אָוֹן
קְעָרָט זִיךְ אַיְבָּעָר, וּוְאַרְפְּנָדִיק מִיטָּהָעָט אָוֹן פִּים, וּוְיִאָרָאָד
אַוִּיפְּ פִּיר שְׁפִיצָן, וּוְאָס קִיְּקָלְטָ זִיךְ פָּוֹן זִיךְ עַלְבָּסָט... דָעָר
הַוּנְטָ טָאנְצָט אִים נָאָר אָוֹן קוֹלְעָרָט זִיךְ מִיטָּ אִים.

— מַאְרִינָקָע! — דָעָרָמָאָנָט זִיךְ נַח אָוֹן גִּיטָּ זִיךְ פְּלוֹצִים

אַכְּאָפְּ-אַוִּיפְּ — אָוֹן אַיְן סָאֵד וּוּעָן?

— גַּיְיִ מִיר נָאָר! — הַאָט אִים מַאְרִינָקָע אַשְׁאָקָל גַּעֲגָבָן

מִיטָּן קָאָפְּ — שְׁקוּרִיפִּין!

שְׁקוּרִיפִּין, וּוְעַלְכָעָר הַאָט גַּעַהָאַלְטָן אַיְן אַיְן נִישְׁטָעָרָן
אָוֹן אַרְוָמְשָׁמְעָקָן דָּאָס גְּרוֹאָז, הַאָט פּוֹנְדָעָרְוּוּיְתָנָס דָעָרָהָעָדָט
דָעָם פִּיְּפִּי אָוֹן גַּעַלְאָוֹת זִיךְ לְוִיְּפָן נָאָר מַאְרִינָקָעָן מִיטָּ נָחָן
אַיְן סָאֵד אַרְיִין. נָעָפָן גְּרִיבָּל אַיְזָ נָאָר גַּעַלְעָגָן אַוִּיפְּ דָעָר עֲרָד,
וּוְיִאָרְגָּעָסָן, דָּאָס קְלִיְּנָעָה הַעֲלָקָה. מַאְרִינָקָע הַאָט דָעָם "פָּאָרָ
הַאָנְגָּ" אַפְּגָעְוּ-אַרְפָּן אַן דָעָר זִיטָ.

— אַרְיִין!

אוֹן אַלְעָ דְּרִי זִינְעָן בָּאַלְד אַיְן סָאֵד פָּאַרְזָוְנָקָעָן.

נַח אַיְזָ גַּעַלְאָפָן, שְׁוּרְשָׁעָנְדִּיק, גַּעַשְׁטוֹפָט זִיךְ דָוָרָק גַּעַדְיכָ
טָע, שְׁטַעַכְעַדְיכָק קְוֹסְטָעָס אָוֹן צְוִוִּישָׁן שְׁאַטְנְדִּיקָע בִּימָעָר. אַ
לְעָבָנָס-לְוָסְטִיקָעָר גַּעַזְאָנָג פָּוֹן מַאְרָגָן-פִּיגְעַלְעָר הַאָט אִים
אַיְבָּרָעָן קָאָפְּ גַּעַלְוָנְגָעָן, וּוְיִדְיַיְלָעָן קִיטְעַלְעָעָן. אַקְיָלָע,

זיסע פרישקיט האט אים אויפגעונגונטערט. ער לוייפט — און
 לייבט=פלעגן, לענגלעך=קיילעכיקע, לייכטן און רירעוודיקע,
 ווי די גאלדענע מייזעלעך, גלייטשן זיך אים איבערן פנים.
 קאָפ און קלײידער, אויף=און=אָפ, אויף=און=אָפ. ער פילט, ווי
 זיַי קיצלען אים מיחהדייך און וואָרעם איבער דִי באָקן. דער
 הונט יאָגט אים איבער און לוייפט פֿאָרִוִיט, און עס דאָכט,
 ער האט זיך פֿאָרְפֿלְאָנטעט און ער צאָפְלֵט אַין די נען פון
 צוֹזָאָמָעָנָגָעָוּבְּפַטְעָ לְיִכְתָּ אָרְן שָׁאָטָן — נִיתָן אַרְוִיסְצְרוּבִּין.
 אַרְאָפְגָעָבְּרִיגָעָנָע צוֹוִיְגָן מִיט עַפְל, שָׁוּ�רָ בָּאָלָאָדָן, הָאָבָן זִיךְ
 אָן נְחָסָ קָאָפְ אַשְׁטוּסָ גַּעֲטָאָן אָן אַרְיִיסָ-אַרְאָפְ דָּאָסָ הִיטְלָ.
 ווּ ער גִּיט אַוְאָרְטָ מִיט אָן אַיִּגָּ, אַיְזָ צָוּ זָעָן נָאָר עַפְל, עַפְל,
 עַפְל: אַרְיִבָּן עַפְל אָן אָוָנְטָן עַפְל, אָרוּם אָן אַיְבָּעָדָן
 גָּרָאָן אַלְץָ בָּלָאנְקָעָן עַפְל אָן עַפְל. נָעָבָן שְׁטוּרְיָעָן-בִּידָּל, אָן=
 טְעַרְגָּעָבָעָט מִיט שְׁטוּרָיָ, לְיִגְּזָן אַנְגָּעָשָׂאָטָן גְּרוּוּסָ אָן קְלִינְיָן
 בעַרְגָּלָעָךְ מִיט פִּינְיָן, שְׁמַעְקָעְדִּיקָעָ עַפְל... אַרְיִףָ דִי וּוּינְשָׁלָ=
 בִּימְעָדָר קָוָקָן פָּוָן אָוָנְטָעָר דִי בָּלְעָטָעָר אָרוּסָ פֿאָרְגָּעָסָעָן,
 אַיְנוֹזָאָמָעָ, שְׁטָאָקָ-שְׁוֹוָרָאָצָעָ וּוּיְנְשָׁעָלָעָן, קָוָקָן שְׁטִילְעָרָהִיט
 אָן מְזוֹרִישָׁ, ווּי די לְעַבְעַדְיִיקָעָ אַרְיִזָּן: אָן דָּאָרטָ אַין די
 קְוָסְטָעָטָ פָּוָן אָוָנְטָעָר אַגְּרָיָן בָּלְעָטָעָלָעָ כָּאָפָט בְּגָנְבָה אַקְוָקָ
 אַרְיִףָ דָעָר וּוּיְסָעָר וּוּלְעָלָט אָרוּסָ אָן אַיְזָ-אַיְינְצִיךְ צְנוּעָדִיק
 טְרוּבִּילָ פָּוָן אַזְּיִידָעָנָעָר מְאַלְיָנָעָ...

נָח אַיְזָ גְּעוּרָאָן ווּי פֿאָרְשָׁבָוֶט. דִי קְיִילְקִיטָ פָּוָן די
 שָׂאָטָן, דָעָר גַּעַשְׁמָאָקָעָר רִיחָ פָּוָן די פְּרוֹכְטָן אָן דָאָס צְרוּיָ=
 טְשָׁעָרָן פָּוָן די פִּיגְעָלָעָךְ—דָאָס אַלְץָ האָט אִים בְּאָרוּשָׁט אָן
 ווּי פֿאָרְדוֹלָט דָעָם קָאָפְ. ער לְויִיפְט אָום פְּרָאָנָקָ-אָוָן-פְּרִיָּ פָּוָן
 בְּיִם צָוּ בּוּמָ, רִיחָט אָפְ אָן עַפְל אָן בִּיסְט אִים בָּאָלָד אָן,
 וּוּאָרְפָט אַצְוּוּיִיטָן אַיְגָאנְצָזָ אַוּוּקָ, לְיִגְּט אַדְרִיטָן אָן קָעָ=
 שָׁעָנוּ...

מארינקע זאגט אים נישט קיין קרום ווארט — פאר-
קערט, זי העלפט אים נאך אויסקלַיבָן די שענטטע און די
צייטיקסטע און שטופט אים טאקע באָלד אָן אַ פּוֹלְן שוויס
מית פּוֹלְעָן קעשנעס.

ווען נח איז ענדליך צוריק אהיכם געקומען, פֿאַרְשׂוֹויצֶט
זון פֿאַרְסָאָפּעַט און אַיבְּרָגְלִילְעָר, די קעשנעס אַנגַעֲפָאָקט
מייט עפל, באָרְן און פּלוֹימַעַן, — האָט ער זיך ווַיַּדְעַר נַעֲבֵן
טוּיעַר צוֹנוּיַּגְעַטְרָאָפּן מִיטַּן פָּאָטָעַר. אַנְס, ווָאָס חַנְיָא-לִיפָּא
הָאָט אִים נִית בָּאָמָּרְקֶט: ער האָט גַּרְאַד בָּאָדָּרְפֶּט הַעֲלָפָן
עַפְעַס אַפּוּיעַר צוֹ שְׁטוּפָן דָּעַם פּוֹלְעָן ווְאָגָן מִיטַּרְעַטְרָר פּוֹן הוֹיףַ
אָרוֹיסַט. נח האָט זיך אַפְּגַעַטְרָאָגָן גַּלְיִיך אַין שְׁטוֹב אַרְיִין. דָּאַט
הַעֲקָלָעָהָאָט ער צוֹרִיק גַּעַלְיִיגַּט אָונְטָעַרְן בעַט, אוֹ קִין פּוֹיגָלַ
הָאָט נִית גַּעַוּוֹסַט. אַוְן פָּאָר די עַפְלָ מִיטַּדְיַה באָרְן מִיטַּדְיַה
פּלוֹימַעַן האָט ער שְׁוִין גַּעַפְנוּן אַן אַרְטָה אַין שְׁטָאָל אַוְיִמְּן בְּרִיְּ-
דָּעַם, ווּ ער האָט אַין הַיְּ דָּאַט אַלְיַז פָּאָרְבָּאָהָאָלְטָן בֵּין אַ צִּיְּטַ...
איַּנְמָאָלַ האָט זיך נַח עַנְדְּלָעָךְ נַאֲרָאַפְּגַעַכְאָפְט צוֹ שְׁקוֹ-
דִּפְּנִישְׁתִּיכְעַן אַוְיִמְּן הוֹיַּת. דָּאַט האָט אִים מַאְרִינְקָעַ שְׁטִילִינַ
קֻרְהַיִיט אַוְן פָּאַרְזִיכְטִיק אַרְיִינְגְּעָאָזָט, אַז די מָמוֹעָ זָאַל,
חַלְילָה, נִשְׁטַגְעַוָּאָר ווּעָרָן. די עַרְשָׁטָעַ מִינּוֹת אַוְיִמְּן הוֹיַּת בַּיִּ-
שְׁקוּרִיְּפִינְשְׁטִיכְעַן האָט זיך פָּאָר נַחַן עַפְעַס ווּי גַּעַפְנַט אַ
נִּיְּיעַ ווּעַלְתָּ. באָלָד אַיְזָ ער אַוְעַק צוֹ דָעַר שְׁטָאָל, ווּ ער העלפט
איַּז אַפְּגַעַצְיוּמַט פָּאָר די חַזְרִים, אַנְצּוּקִיּוֹן מוֹצִיקָן, צוֹ זִין
בָּאָדוּירָן, אַיְזָ די שְׁטָאָל גַּעַוּעַן פָּאַרְשָׁאָסָן, האָט ער
דוֹרָך אַ שְׁפָאָלָט אַהֲיָן אַ קּוֹק גַּעַכְאָפְט. אַ שְׁאָרְפָּעָר רִיחַ פּוֹן
וּוְאָרְעַמְּעַן מִיסְטַהָּאָט אִים פּוֹן דָעַר שְׁטָאָל אַרְוֹיסַ אַ זְעִץ גַּעַ-
טָן. אַיְזָ דָעַר האַלְבָּ-פִּינְשְׁטְרָנִישָׁ פּוֹן שְׁטָאָל האָט ער מִיטַּדְיַה
אוּגַּן אַפְּגַעַזְוֹכָט מוֹצִיקָן, ווּלְכָעָר אַיְזָ גַּעַשְׁטָאָנוּן אַיְבָּעָר דָעַר
קָאָרְעַטָּע אַוְן עַפְעַס אַזְוִינָס גַּעַקְיִיט.

נֵח אַיִן גָּבְּלִיבֶּן צֹגָעַשְׁמִידֶט צָום אַרְטָט: "אוֹי, אוֹי, מַזְכִּילְ—" גָּלְעַט עַד אִם מִיט אַוְיִיךְ גַּעֲפָעַטְטָעַט קוֹלְכָּל אָוֹן קָאָן זִיךְ אַיִם זָאת נִיט אַנְקוּקָן. פָּונְ שְׂטָאָל אַוּוּק אַיִן עַד צָום פְּלוּוּט, גַּעֲשְׁטָעַלְט זִיךְ אַוִּיף דִּי שְׁפִיצְן-פִּינְגָּעָר, אָוֹן דָּוָרָךְ אַלְעָכָל אַבְּלִיק גַּעֲתָאָן צָום טָאָטָן אַיִן הָוִיף. אִים הָאָט עַס אַוִּיסְגָּעוּווּזָן מַאְדָּנוּ וּוְילְד, וּוֹאָס עַד שְׁטִיטָט גַּאֲרָבִי דָּעַר גּוּעָא אַיִּיפְּן הָוִיף אָוֹן קוּקָט צָום טָאָטָן. וּוֹעֵן דָּעַר טָאָטָע מִיט דָּעַר מַאְמָעָן זָאָלָן עַס וּוּיסְן! ...

דָּעַם טָאָטָנס הָוִיף הָאָט אַוִּיךְ בָּאַקְוּמָעָן אִיצְט אַיִן זִיְּנוּ אַרְיָגָן אַנְיִי אַוִּיסְזָעָן. אַלְעַז זָעַט עַפְּעַס דָּאָרָט אֹוִיסָט נִיט וּוּיְפָרִיָּעָר, עַפְּעַס קָוְמָט דָּאָרָט אֹוִיס אַלְעַז קָאָפְּרִיךְ אָוֹן סְהָאָט גָּאָר אַן אַנְדָּעָר פְּנִים.

שְׁש... אַט שְׁטִיטָט דָּעַר טָאָטָע אַלְיָין.

"כִּי-כִּי-כִּי — צָעַלְאָכְט זִיךְ נֵח אַיִן דָּעַר שְׁטִילְ, פָּאַרְדוּקָן-דִּיק דָּעַם קָאָפְּ צְוּוִישָׁן דִּי אַקְסְּלָעָן — דָּעַר טָאָטָע פָּאַרְעָט זִיךְ דָּאָרָט אָוֹן וּוּיְסָט פָּוֹן גָּרְנָטִית. אָז אַיְיךְ וּוּילְ, פָּאַרְקוּדִים אַיְיךְ מִיר דָּאָס פְּנִים אָוֹן שְׁטָעַל אִים אֹוִיס אַצְוָנָג — קוּקוּ! קוּקוּ!" חַנִּינָא-לְיָפָא דָרִיטָט אֹוִיס דָעַם קָאָפְּ פָּאַרְוּוֹנוֹנְדָעָרט — נֵח דָעַר שְׁרָעָקָט זִיךְ אָוֹן רַוְקָט זִיךְ אַפְּ.

עַס הָאָבָן זִיךְ אַנְגָּעָהוּבָן דִּי רַעֲגָנָט, דָעַרְנוֹאָךְ — שְׁנִיְיעָן. דִּי מַוְמָעָ זִיצְט גַּאנְצָע טָעָג אַיִן שְׁטוּב, אָוֹן מַאְרִינְקָעָ מַאְכָט פָּוֹן הָוִיף אַרְיוֹיס קִיְין טְרָאָט נִיט. זִיךְ צִיטָעָרט פָּאַר דָעַר מַוְמָעָן מִיט אַיְרָע פִּיְיָזָע אַרְיָגָן. אָז דִּי מַוְמָעָ זָעָט, גַּיְיכְט זִיךְ אַפְּיָלוּ צָום פְּלוּוּט נִיט צָו. אָוֹן וּוֹעֵן זִיךְ דָעַרְהָעָרט אַפְּיָלוּ צִיְיָן-טְנוּוּרָיָן, דָוָרָךְ אַשְׁפָאָלָט, נֵחָס שְׁטִילָן רַוְף — מַאְכָט זִיךְ זִיךְ אַיִּיךְ נִשְׁתַּחַת הַעֲרָנְדִיק, פָּוֹן סָאָד צָום פְּלָאָץ אַיִן שְׁוִין אַיִּיךְ נִיטָא.

קיין צוטרייט : די שיכטן שניי פאָרטעַלְן. דער פֿלאַץ איז, ווי
 געוּוַינְלָעַר, אַגְעַשְׁאָטַן בֵּין הַעֲכָר האַלְבַּ מִיטַּ שְׁנִי — גַּאֲר
 נִישְׁתַּ דּוֹרְכְזּוֹקְרִיכַן. אַ וּוַיְסֻעַּר יִם!
 נָאָךְ פֶּשֶׁחַ הַאֲטַ חַנְינָא-לִיפָּא אַפְגַּעַגְּבָן נְחֵן אֵין חַדְרַ, אָוָן
 נְחַדְּאָטַ שְׂוִין אַנְדְּעָרָעַ, "גַּעַשְׁעַפְּטָן".
 עַס צְ'עַן זִיךְ טַעַג אָוָן וּוְאָכַן — נִישְׁתַּאְנָה. מַאֲרִינְקָע
 קוּקְטַּ אָוִיס אַוִּיפַּ אִים אֵין סָאָד, זַוְכַּט אִים אַוִּיפַּן פֿלאַץ —
 נִישְׁתַּאְנָה!
 — וּוּוּ אֵיזְ עַרְגָּעַן נָאָי? פְּאַרוּוָאָס קַוְמַט עַר נִיטַּ?
 פְּרַעַגְטַּ מַאֲרִינְקָע זִיךְ אַלְיַין... .

אָוָן וּוַיְדַעַּר אֵיזְ גַּעַוְאָרַן זַוְמַעַר.
 מַאֲרִינְקָע זִיכְטַּ פְּאַרְטְּרָאַכְטַּ אָוָן אַרוּם אִיר הַעֲרַשְׁתַּ אַ
 טִיפְעַ זַוְמַעַדְלִיקָע שְׁטִילְקִיטַּ.
 פְּלוֹצִים, דּוּרְהַעַרְטַּ זִיךְ בַּיִּם שְׁכַן אַוִּיפַּן הַוִּיףַּ אַוִּיבְּעַר.
 שַׁעַר קוּיטְשַׁ: "נָח! נָח!!" — אָוָן מַאֲרִינְקָע פְּאַרְצָאַפְּלַט זִיךְ,
 לְוִיְּפַט גַּכְעָר צָוּ צָוּמַ פְּלוֹזִיט. דָּאָס טַוְיַזְנְטַסְטָעַ מַאְלַ זַוְכַּט זִיךְ
 דְּאַרְטַּ אַמִּינְדָּסְטַּ שְׁפַעְלְטִיקְלַ. שְׁקוּרִיפִּין פְּילַט אִיר הָאָרֶץ אָוָן
 הַעַלְפַּט אִיר זַוְכַּן. עַר לְוִיְּפַט-לְוִיְּפַט פְּאַרוּסִים, שְׁפַאַרְטַּ זִיךְ אַן
 אַלְעַ מַאְלַ אַן פְּלוֹזִיט מִיטַּ דִּי פְּעַדְעַרְשַׁטְעַ לְאַפְעַם, דְּרַאַפְעַט אָוָן
 גְּרַאַבְּלַט מִיטַּ דִּי נְעַגְּלַ, שְׁמַעְקַט=שְׁמַעְקַט, — נָאָר גַּאֲרַנִּישְׁטַ
 גַּעַפְּיַנְעַנְדִּיק, גַּיִיט מַאֲרִינְקָע שְׁטִילַ צְוִירִיק צָוּ דּוּרְ פְּרִיזְבּוּעַ,
 גַּעַמְטַ שְׁקוּרִיפִּינְגַּעַן אַוִּיפַּ דִּי קְנִי אַרְוִיףַ, קוּקְטַּ אִים אֵין דִּי
 אָוִיגַּן, אָוָן פְּלוֹצִים טַוְלִיעַט זִיךְ דּוּמְ הַוּנְטַ שְׁטִיףַ צָוּ צָוּמַ שְׁוּסִים,
 דְּרִיקְטַּ אִים צָוּ אָוָן צִיטְעַרְטַּ מִיטַּ אַלְעַ אַבְרִים:
 — שְׁקוּרִיפִּין, וּוּוּ אֵיזְ נָאָי?...
